

REPUBLIKA SRPSKA
VLADA

NACRT

ZAKON O POMILOVANJU

Banja Luka, decembar 2024. godine

ZAKON O POMILOVANJU

Član 1.

Ovim zakonom utvrđuje se institucija nadležna za davanje pomilovanja, oblici pomilovanja, propisuju krivična djela za koja se pomilovanje ne može dati, postupanje po molbi za pomilovanje, nadležnost Komisije za pomilovanje, sadržaj odluke o pomilovanju, kao i druga pitanja u vezi sa odlučivanjem po molbi za pomilovanje.

Član 2.

(1) Pomilovanje osuđenim licima daje predsjednik Republike Srpske (u daljem tekstu: predsjednik Republike).

(2) Pomilovanje iz stava 1. ovog člana daje se za:

- 1) krivične sankcije koje je izrekao sud u Republici Srpskoj,
- 2) pravne posljedice osude.

Član 3.

(1) Pomilovanjem se poimenično određenom licu:

- 1) daje potpuno ili djelimično oslobađanje od izvršenja kazne,
- 2) zamjenjuje izrečena kazna blažom kaznom ili uslovnom osudom,
- 3) određuje brisanje osude,
- 4) ukida, odnosno određuje kraće trajanje pravne posljedice osude ili mjere bezbjednosti.

(2) Davanjem pomilovanja ne dira se u prava trećih lica koja se zasnivaju na osudi.

Član 4.

(1) Pomilovanje se ne može dati za krivična djela genocida, ratnog zločina, zločina protiv čovječnosti, niti za krivična djela propisana Krivičnim zakonikom Republike Srpske (u daljem tekstu: Krivični zakonik), i to: obljuba sadjetetom mlađim od petnaest godina (član 172), iskorištavanje djece za pornografiju (član 175), navođenje djeteta na prostituciju (član 180), kao i za krivična djela iz Glave XXIII – Krivična djela terorizma.

(2) Pomilovanjem se ne može ukinuti niti izreći kraće trajanje mjere bezbjednosti obavezno psihijatrijsko liječenje i čuvanje u zdravstvenoj ustanovi, obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi, obavezno liječenje od zavisnosti, zabrana približavanja i komunikacije sa određenim licem, obavezan psihosocijalni tretman, kao i udaljenje iz zajedničkog domaćinstva.

Član 5.

U slučaju da se pomilovanjem zamjenjuje izrečena kazna uslovnom osudom, primjenjuju se odredbe Krivičnog zakonika o uslovima za izricanje uslovne osude, njenom djelovanju i opozivanju, s tim što se uz uslovnu osudu ne određuje zaštitni nadzor niti se nalaže ispunjenje posebnih obaveza.

Član 6.

- (1) Brisanjem osude pomilovanjem prestaju pravne posljedice osude.
- (2) Pomilovanjem se ne može brisati osuda na kaznu doživotnog zatvora i osuda za krivično djelo učinjeno na štetu polnog integriteta djeteta.

Član 7.

- (1) Postupak za pomilovanje pokreće se podnošenjem molbe za pomilovanje (u daljem tekstu: molba) od osuđenog lica.
- (2) Pored osuđenog lica, molbu mogu podnijeti i zakonski zastupnik, bračni, odnosno vanbračni supružnik, srodnici po krvi u pravoj liniji, brat, sestra, usvojlac ili usvojenik osuđenog lica, kao lica koja u skladu sa odredbama Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske mogu podnijeti žalbu u korist osuđenog.
- (3) Molba ne zadržava izvršenje krivične sankcije.

Član 8.

- (1) Pravo na podnošenje molbe stiče se nakon pravosnažnosti sudske odluke.
- (2) Licu koje je osuđeno na kaznu doživotnog zatvora pomilovanje se ne može dati prije nego što je izdržalo dvadeset pet godina zatvora.

Član 9.

- (1) Molba se podnosi Ministarstvu pravde (u daljem tekstu: Ministarstvo).
- (2) Ako je molba podnesena drugom organu ili Ustanovi za izvršenje krivičnih i prekršajnih sankcija (u daljem tekstu: Ustanova), taj organ, odnosno Ustanova će bez odlaganja dostaviti molbu Ministarstvu i o tome obavijestiti podnosioca molbe.
- (3) Osuđeno lice koje se nalazi na izdržavanju kazne zatvora, molbu upućuje Ministarstvu putem Ustanove u kojoj kaznu izdržava.
- (4) Ustanova je dužna da uz molbu dostavi izvještaj o fizičkom i psihičkom stanju i ponašanju osuđenog lica, uključujući i druge podatke koji bi mogli biti značajni za postupanje po molbi.

Član 10.

- (1) Molba treba da sadrži:
 - 1) lične podatke osuđenog lica (ime i prezime, uključujući i prijašnja imena i prezimena, imena i prezimena roditelja, datum i mjesto rođenja, prebivalište, državljanstvo),
 - 2) podatke o porodičnim prilikama osuđenog lica (broj djece, posebno maloljetne, obaveze izdržavanja),
 - 3) podatke o radu i obrazovanju osuđenog lica, uz navođenje izvora izdržavanja u slučaju nezaposlenosti,

4) podatke o sudskoj odluci (naziv suda koji je donio sudsku odluku, broj sudske odluke, datum kada je sudska odluka postala pravosnažna, činjenični opis krivičnog djela, naziv krivičnog djela i član zakona koji ga propisuje, podatke o pravosnažno izrečenoj krivičnoj sankciji),

5) podatke o naknadi ili umanjenju štete prouzrokovane krivičnim djelom kao i o oduzimanju imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom,

6) podatke da li se osuđeno lice nalazi na izdržavanju kazne, odnosno da li je novčana kazna izvršena,

7) podatke o ranijoj osuđivanosti (za koja krivična djela je osuđen i na koju krivičnu sankciju),

8) navode o postojanju neizvršenih finansijskih obaveza prema budžetu Republike Srpske,

9) medicinsku dokumentaciju, preporuke, mišljenja relevantnih institucija ili druge dokaze koji potkrepljuju navode iz obrazloženja,

10) podatak da li se protiv osuđenog lica vodi krivični postupak za drugo krivično djelo.

(2) Pored podataka iz stava 1. ovog člana, molba sadrži i:

1) obrazloženje,

2) izjavu kojom podnosilac potvrđuje da su podaci i navodi u molbi istiniti i tačni,

3) izjavu da će osuđeno lice poštovati pravni poredak Republike Srpske i Bosne i Hercegovine,

4) datum podnošenja, potpis i adresu podnosioca.

Član 11.

(1) Ministarstvo će rješenjem odbaciti molbu ako je:

1) molba podnesena od neovlaštenog lica,

2) molba podnesena prije pravosnažnosti sudske odluke,

3) molba podnesena prije protoka rokova predviđenih članom 8. stav 2. i članom 13. ovog zakona,

4) u međuvremenu krivična sankcija izvršena, izdržana, oprostena ili zastarjela,

5) lice koje je ovlašteno na podnošenje molbe istu povuklo,

6) osuđeno lice umrlo.

(2) Protiv rješenja iz stava 1. ovog člana nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

Član 12.

(1) Ukoliko ne odbaci molbu, Ministarstvo će obavijestiti Ustanovu u kojoj lice kaznu izdržava i sud koji je vodio prvostepeni krivični postupak i od njih zatražiti podatke koji mogu biti od značaja za sastavljanje izvještaja o molbi.

(2) Organi iz stava 1. ovog člana obavezni su bez odgađanja dostaviti podatke koje je zatražilo Ministarstvo, podatke koji mogu biti od značaja za sastavljanje izvještaja o molbi, kao i obrazloženo mišljenje o podnesenoj molbi sa naročito naznačenim razlozima za pomilovanje i protiv pomilovanja.

Član 13.

(1) Molba se može ponoviti nakon isteka jedne godine od dana posljednje odluke o molbi, a ako je izrečena kazna zatvora koja ne prelazi jednu godinu ili blaža kazna, molba se može ponoviti nakon šest mjeseci od dana posljednje odluke o molbi.

(2) Kada je izrečena kazna doživotnog zatvora, nova molba se može podnijeti tek nakon isteka tri godine od dana donošenja posljednje odluke o molbi.

Član 14.

(1) Radi efikasnijeg postupanja po molbama za pomilovanje, ministar pravde (u daljem tekstu: ministar) imenuje Komisiju za pomilovanje (u daljem tekstu: Komisija).

(2) Komisija ima pet članova, koju čine jedan predstavnik Ministarstva i četiri nezavisna člana iz relevantne stručne oblasti.

(3) Komisija se imenuje na period od četiri godine.

(4) Komisija bira predsjedavajućeg iz reda svojih članova i donosi poslovnik o radu većinom glasova.

(5) Komisija ima sekretara, koji obavlja stručne i administrativne poslove iz nadležnosti i za potrebe Komisije.

Član 15.

(1) U slučaju postojanja sukoba interesa (srodnik po krvi u pravoj liniji, u pobočnoj liniji do četvrtog stepena zaključno, bračni supružnik ili vanbračni partner ili srodnik po tazbini do drugog stepena zaključno, pa i onda kada je brak prestao, pristrasnost po bilo kojoj osnovi), a koji može dovesti u pitanje objektivnost i nepristrasnost rada, član Komisije kod kojeg se utvrdi sukob interesa ne može učestvovati u radu Komisije.

(2) Član Komisije koji sazna za okolnosti koje ga dovode u sukob interesa, obavezan je da podnese ministru obrazložen zahtjev za utvrđivanje postojanja sukoba interesa.

(3) O postojanju sukoba interesa odlučuje ministar rješenjem koje je konačno, protiv kojeg se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Član 16.

(1) Komisija sastavlja izvještaj o molbi, koji sadrži:

1) lične podatke osuđenog lica (ime i prezime, uključujući i prijašnja imena i prezimena, imena i prezimena roditelja, prebivalište, državljanstvo, datum i mjesto rođenja),

2) podatke o porodičnim prilikama osuđenog lica (broj djece, posebno maloljetne, obaveza izdržavanja),

3) podatke o radu i obrazovanju osuđenog lica, uz navođenje izvora izdržavanja u slučaju nezaposlenosti,

4) podatke o sudskoj odluci (naziv suda koji je donio sudsku odluku, broj sudske odluke, datum kada je sudska odluka postala pravosnažna, podatke o pravosnažno izrečenoj krivičnoj sankciji, činjenični opis krivičnog djela, naziv krivičnog djela i član zakona koji ga propisuje),

5) podatke o izvršenju kazne zatvora i druge krivične sankcije, a za lica koja nisu upućena na izdržavanje kazne, podatke o razlozima zbog kojih osuđeno lice nije upućeno na izdržavanje kazne i za koji period je odgođeno izvršenje, da li je osuđeno lice na uslovnom otpustu i do kada,

6) podatke o ponašanju osuđenog lica (o pridržavanju pravila i naredbi Ustanove, o odnosu prema drugim osuđenim licima i zaposlenicima, o pogodnostima i mjerama disciplinskog kažnjavanja i slično),

7) podatke o fizičkom i psihičkom stanju osuđenog lica,

8) podatke o ranijoj osuđivanosti (za koja krivična djela je osuđen i na koju krivičnu sankciju i da li je kazna i druga krivičnopravna sankcija izvršena),

9) podatke o naknadi ili umanjenju štete prouzrokovane krivičnim djelom i o oduzimanju imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom,

10) podatak da li se protiv osuđenog lica vodi krivični postupak za drugo krivično djelo,

11) obrazloženo mišljenje Ustanove o pomilovanju i suda koji je vodio prvostepeni krivični postupak iz člana 12. stav 2. ovog zakona.

(2) Sastavni dio izvještaja iz stava 1. ovog člana čini obrazložen prijedlog Komisije o podnesenoj molbi.

Član 17.

(1) Članovi Komisije imaju pravo na naknadu za rad u Komisiji, s tim da visina pojedinačne naknade ne može preći iznos od 1/3 prosječne bruto plate ostvarene u Republici Srpskoj za protekli mjesec.

(2) Član Komisije iz Ministarstva pravo na naknadu ostvaruje u skladu sa propisima kojima se regulišu plate i naknade zaposlenih u organima uprave Republike Srpske.

(3) Naknada se isplaćuje nakon održane sjednice Komisije, a o visini naknade iz stava 1. ovog člana odlučuje ministar rješenjem.

Član 18.

Ministarstvo dostavlja predsjedniku Republike molbu zajedno sa izvještajem iz člana 16. ovog zakona.

Član 19.

(1) Odluka o pomilovanju (u daljem tekstu: odluka) sadrži:

1) oblik pomilovanja koji se daje,

2) ime i prezime, imena roditelja, državljanstvo, datum i mjesto rođenja lica na koje se odluka odnosi,

3) podatke o sudskoj odluci (naziv suda koji je donio sudsku odluku, broj sudske odluke i godinu pravosnažnosti sudske odluke, koja je krivična sankcija izrečena, naziv krivičnog djela i član zakona koji ga propisuje),

4) mišljenje suda koji je vodio prvostepeni krivični postupak, mišljenje Ustanove, kao i prijedlog Komisije.

(2) Odluka iz stava 1. ovog člana objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srpske“ i stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja.

Član 20.

(1) Odluka se posredstvom Ministarstva dostavlja licu na koje se odnosi.

(2) O odluci iz stava 1. ovog člana Ministarstvo obavještava podnosioca molbe, sud koji je vodio prvostepeni krivični postupak i Ustanovu.

Član 21.

(1) Predsjednik Republike dostavlja informaciju Narodnoj skupštini Republike Srpske o odlukama o pomilovanju donesenim tokom prethodne kalendarske godine.

(2) Informacija iz stava 1. ovog člana dostavlja se najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

(3) Informacija sadrži broj i oblik datih pomilovanja, zakonske nazive krivičnih djela za koja su pomilovanja data, kao i mišljenje suda koji je vodio prvostepeni krivični postupak, Ustanove, kao i prijedlog Komisije.

Član 22.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o pomilovanju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 34/06).

Član 23.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj:
Datum.

**PREDSJEDNIK
NARODE SKUPŠTINE**

Nenad Stevandić

OBRAZLOŽENJE NACRTA ZAKONA O POMILOVANJU

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 80. stav 1. tačka 5, prema kojem predsjednik Republike Srpske daje pomilovanja i u članu 70. stav 1. tačka 2, prema kojem Narodna skupština donosi zakone, druge propise i opšte akte.

II USKLAĐENOST SA USTAVOM, PRAVNIM SISTEMOM I PRAVILIMA ZA IZRADU ZAKONA I DRUGIH PROPISA REPUBLIKE SRSPKE

Prema Mišljenju Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo broj: 22.02/020-3128/24 od 3. decembra 2024. godine, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 80. stav 1. tačka 5, prema kojem predsjednik Republike Srpske daje pomilovanja i u članu 70. stav 1. tačka 2, prema kojem Narodna skupština donosi zakone, druge propise i opšte akte.

Zakon o pomilovanju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 34/06) propisuje krivična djela za koja se pomilovanje ne može dati i postupak u vezi sa pomilovanjem, oblici pomilovanja, te da pomilovanja predsjednik Republike Srpske može dati licima osuđenim za krivičnopravne sankcije koje je izrekao sud u Republici Srpskoj i za pravne posljedice osuda.

Kao osnovni razlog za donošenje ovog zakona, u skladu sa članom 41. stav 1. tačka 5) Pravila za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 24/14), obrađivač navodi usklađivanje odredaba Zakona sa odgovarajućim odredbama Krivičnog zakonika Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 64/17, 104/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Srpske, 15/21, 89/21 i 73/23) i Zakona o izvršenju krivičnih i prekršajnih sankcija Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 63/18 i 55/23).

Predloženim Nacrtom zakona izvršeno je preciziranje nadležnosti i rada Komisije za pomilovanje, proširuje se krug krivičnih djela za koja se ne može izreći pomilovanje, te je propisan način stupanja na snagu odluka o pomilovanju.

Ovaj sekretarijat je u postupku konsultacija sa obrađivačem uputio određene primjedbe i sugestije, koje su se odnosile na preciziranje i jasnije formulisanje pojedinih odredaba, te usklađivanje Zakona sa Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 24/14), što je obrađivač prihvatio i ugradio u tekst Zakona.

U skladu sa članom 36. stav 1. tačka 9) Poslovnika o radu Vlade Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 123/18), shodno Smjernicama za konsultacije u izradi propisa i drugih opštih akata („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 86/22), obrađivač navodi da je utvrdio da je Zakon od interesa za javnost. Tekst Zakona je objavljen na internet stranici Ministarstva pravde. Na tekst Zakona nije bilo primjedaba i sugestija.

Budući da je usaglašen sa Ustavom, pravnim sistemom Republike Srpske i Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske, mišljenje Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo je da se Nacrt zakona o pomilovanju može uputiti u dalju proceduru.

III USKLADENOST SA PRAVNIM PORETKOM EVROPSKE UNIJE

Prema Mišljenju Ministarstva za evropske integracije i međunarodnu saradnju, broj: 17.03-020-3133/24 od 2. decembra 2024. godine, a nakon uvida u propise Evropske unije (EU) i analize Nacrta zakona o pomilovanju, nisu ustanovljeni obavezujući sekundarni izvori prava relevantni za predmet uređivanja dostavljenog akta. Naime, države članice autonomno odlučuju o dodjeli pomilovanja, te EU nema direktnu jurisdikciju u ovoj oblasti. Zbog toga u Izjavi o usklađenosti stoji ocjena „Neprimjenjivo“.

Međutim, ukazuje se obrađivaču na praksu i standarde Savjeta Evrope, i to presudu Evropskog suda za ljudska prava u slučaju *Matiošaitis and Others v. Lithuania* koja se bavi pitanjem pravičnosti i jednakosti u kontekstu procedura država članica Savjeta Evrope u postupcima pomilovanja i amnestije. Ista ukazuje da se u postupcima pomilovanja i amnestije treba uzeti u obzir Konvencija o ljudskim pravima i osnovnim slobodama¹ naročito član 3. o zabrani nehumanog ili degradirajućeg tretmana i član 14. o zabrani diskriminacije, kako potencijalna selektivna primjena pomilovanja koja bi eventualno favorizovala određene zatvorenike, ne bi dovela do nejednakog tretmana zatvorenikâ koji u konačnom može biti smatran degradirajućim prema ostalim zatvorenicima.

IV RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Važeći Zakon o pomilovanju donesen je 2006. godine i njime je propisan postupak u vezi sa davanjem pomilovanja, oblici pomilovanja, kao i krivična djela za koja se pomilovanje ne može dati.

Narodna skupština Republike Srpske, 2021. godine usvojila je Zakon o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Republike Srpske, kojim je uvedena nova kazna – kazna doživotnog zatvora za najteža krivična djela, kao i najteže oblike teških krivičnih djela. Istim zakonom je dopunjena odredba člana 101, kojim je propisan sadržaj instituta pomilovanja na način da je propisano da se pomilovanje ne može dati licu koje je osuđeno na kaznu doživotnog zatvora prije nego što je izdržalo 25 godina zatvora.

Zakon o izvršenju krivičnih i prekršajnih sankcija Republike Srpske, takođe u članu 192. stav 5. propisuje da se zatvorenik otpušta iz Ustanove na osnovu Odluke o pomilovanju, a takođe propisuje uslove i postupak otpuštanja zatvorenika iz Ustanove.

Imajući u vidu navedeno, kao i činjenicu da je u nadležnosti Ministarstva pravde imenovanje i rad Komisije za pomilovanje koja postupa po molbama za pomilovanje, bilo je neophodno uskladiti odredbe Zakona o pomilovanju sa odgovarajućim odredbama Krivičnog zakonika Republike Srpske i Zakona o izvršenju krivičnih i prekršajnih sankcija Republike Srpske, ali i izmijeniti izmjene u dijelu imenovanja Komisije za pomilovanja u smislu propisivanja trajanja mandata na koji se imenuju članovi Komisije, kao i obaveza donošenja podzakonskog akta kojim će se urediti način i funkcionisanja Komisije, te se iz tih razloga pristupilo izradi ovog zakona.

Takođe je bitno napomenuti da je Programom rada Narodne skupštine Republike Srpske za 2024. godinu planirano usvajanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pomilovanju, ali je izradi novog zakona bilo neophodno pristupiti iz razloga što je važeći Zakon pisan po pravilima nomotehnike koja se danas ne koriste, pa bi izmjene i dopune Zakona bile nomotehnički neusaglašene sa važećem Zakonom.

¹ *Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms.*

V OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Članom 1. utvrđuje se institucija nadležna za davanje pomilovanja, oblici pomilovanja, propisuju krivična djela za koja se pomilovanje ne može dati, postupanje po molbi za pomilovanje, nadležnost Komisije za pomilovanje, sadržaj odluke o pomilovanju kao i druga pitanja vezana za odlučivanje po molbi za pomilovanje.

Članom 2. propisuje se da pomilovanje osuđenim licima daje predsjednik Republike Srpske i to za krivične sankcije koje je izrekao sud u Republici Srpskoj i pravne posljedice osude.

Članom 3. propisuje se da se pomilovanjem poimenično određenom licu daje potpuno ili djelimično oslobađanje od izvršenja kazne, zamjenjuje izrečena kazna blažom kaznom ili uslovnom osudom, određuje brisanje osude ili ukida, odnosno određuje kraće trajanje pravne posljedice osude ili mjere bezbjednosti. Davanjem pomilovanja ne dira se u prava trećih lica koja se zasnivaju na osudi.

Članom 4. propisuju se krivična djela za koja se pomilovanje ne može dati, kao i mjere bezbjednosti koje se ne mogu ukinuti niti izreći njihovo kraće trajanje. Tako se propisuje da se pomilovanje ne može dati za krivična djela genocida, ratnog zločina, zločina protiv čovječnosti, niti za krivična djela propisana Krivičnim zakonikom Republike Srpske (u daljem tekstu: Krivični zakonik), i to: obljuba sadjetetom mlađim od petnaest godina (član 172), iskorištavanje djece za pornografiju (član 175), navođenje djeteta na prostituciju (član 180), kao i za krivična djela iz Glave XXIII – Krivična djela terorizma. Takođe, pomilovanjem se ne može ukinuti niti izreći kraće trajanje mjere bezbjednosti obavezno psihijatrijsko liječenje i čuvanje u zdravstvenoj ustanovi, obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi, obavezno liječenje od zavisnosti, zabrana približavanja i komunikacije sa određenim licem, obavezan psihosocijalni tretman, kao i udaljenje iz zajedničkog domaćinstva.

Članom 5. se propisuje da kada se pomilovanjem zamjenjuje izrečena kazna uslovnom osudom, primjenjuju se odredbe Krivičnog zakonika o uslovima za izricanje uslovne osude, njenom djelovanju i opozivanju, s tim što se uz uslovnu osudu ne određuje zaštitni nadzor niti se nalaže ispunjenje posebnih obaveza.

Članom 6. se propisuje da brisanjem osude pomilovanjem prestaju pravne posljedice osude, a pomilovanjem se ne može brisati osuda na kaznu doživotnog zatvora i osuda za krivično djelo učinjeno na štetu polnog integriteta djeteta.

Članom 7. se propisuje da se postupak za pomilovanje pokreće podnošenjem molbe za pomilovanje od osuđenog lica. Pored osuđenog lica, molbu mogu podnijeti i zakonski zastupnik, bračni odnosno vanbračni supružnik, srodnici po krvi u pravoj liniji, brat, sestra, usvojlac ili usvojenik osuđenog lica kao lica koja u skladu sa odredbama Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske mogu podnijeti žalbu u korist osuđenog.

Članom 8. se propisuje da se pravo na podnošenje molbe stiče nakon pravosnažnosti sudske odluke, a licu koje je osuđeno na kaznu doživotnog zatvora pomilovanje se ne može dati prije nego što je izdržalo dvadeset pet godina zatvora.

Članom 9. se propisuje postupak podnošenja molbe na način da se molba podnosi Ministarstvu pravde. Ako je molba podnesena drugom organu ili Ustanovi za izvršenje krivičnih i prekršajnih sankcija, taj organ, odnosno Ustanova, će bez odlaganja dostaviti molbu Ministarstvu i o tome obavijestiti podnosioca molbe. Osuđeno lice koje se nalazi na izdržavanju kazne zatvora, molbu upućuje Ministarstvu putem Ustanove u kojoj kaznu izdržava, a ustanova je dužna da uz molbu dostavi izvještaj o fizičkom i psihičkom stanju i ponašanju osuđenog lica, uključujući i druge podatke koji bi mogli biti značajni za postupanje po molbi.

Članom 10. se propisuje sadržaj molbe za pomilovanje.

Članom 11. se propisuje da će Ministarstvo rješenjem odbaciti molbu ako je podnesena od neovlaštenog lica, ako je podnesena prije pravosnažnosti sudske odluke, ako je podnesena prije proteka rokova predviđenih članom 8. stav 2. i članom 13. ovog zakona, ako je u međuvremenu krivična sankcija izvršena, izdržana, oprostena ili zastarjela, ako je lice koje je ovlašteno na podnošenje molbe molbu povuklo ili ako je osuđeno lice umrlo.

Članom 12. se propisuje da ukoliko ne odbaci molbu, Ministarstvo će obavijestiti Ustanovu u kojoj lice kaznu izdržava i sud koji je vodio prvostepeni krivični postupak i od njih zatražiti podatke koji mogu biti od značaja za sastavljanje izvještaja o molbi. Sud i Ustanova obavezni su bez odgađanja dostaviti podatke koje je zatražilo Ministarstvo, podatke koji mogu biti od značaja za sastavljanje izvještaja o molbi kao i obrazloženo mišljenje o podnesenoj molbi sa naročito naznačenim razlozima za i protiv pomilovanja.

Članom 13. se propisuje da se molba može ponoviti nakon isteka jedne godine od dana posljednje odluke o molbi, a ako je izrečena kazna zatvora koja ne prelazi jednu godinu ili blaža kazna, molba se može ponoviti nakon šest mjeseci od dana posljednje odluke o molbi. Kada je izrečena kazna doživotnog zatvora, nova molba se može podnijeti tek nakon isteka tri godine od dana donošenja posljednje odluke o molbi.

Članom 14. se propisuje da radi efikasnijeg postupanja po molbama za pomilovanje, ministar imenuje Komisiju za pomilovanje. Komisija ima pet članova, koju čine jedan predstavnik Ministarstva i četiri nezavisna člana iz relevantne stručne oblasti i imenuje se na period od četiri godine.

Članom 15. se propisuje da u slučaju postojanja sukoba interesa (srodnik po krvi u pravoj liniji, u pobočnoj liniji do četvrtog stepena zaključno, bračni supružnik ili vanbračni partner ili srodnik po tazbini do drugog stepena zaključno, pa i onda kada je brak prestao, pristrasnost po bilo kojoj osnovi), a koji može dovesti u pitanje objektivnost i nepristrasnost rada, član Komisije kod kojeg se utvrdi sukob interesa ne može učestvovati u radu Komisije. Član Komisije koji sazna za okolnosti koje ga dovode u sukob interesa, obavezan je da podnese ministru obrazložen zahtjev za utvrđivanje postojanja sukoba interesa. O postojanju sukoba interesa odlučuje ministar rješenjem.

Članom 16. se propisuje da Komisija sastavlja izvještaj o molbi, koji sadrži lične podatke osuđenog lica (ime i prezime, uključujući i prijašnja imena i prezimena, imena i prezimena roditelja, prebivalište, državljanstvo, datum i mjesto rođenja), podatke o porodičnim prilikama osuđenog lica (broj djece, posebno maloljetne, obaveza izdržavanja), podatke o radu i obrazovanju osuđenog lica, uz navođenje izvora izdržavanja u slučaju nezaposlenosti, podatke o sudskoj odluci (naziv suda koji je donio sudsku odluku, broj sudske odluke, datum kada je sudska odluka postala pravosnažna, podatke o pravosnažno izrečenoj krivičnoj sankciji, činjenični opis krivičnog djela, naziv krivičnog djela i član zakona koji ga propisuje), podatke o izvršenju kazne zatvora i druge krivične sankcije, a za lica koja nisu upućena na izdržavanje kazne, podatke o razlozima zbog kojih osuđeno lice nije upućeno na izdržavanje kazne i za koji period je odgođeno izvršenje, da li je osuđeno lice na uslovnom otpustu i do kada, podatke o ponašanju osuđenog lica (o pridržavanju pravila i naredbi Ustanove, o odnosu prema drugim osuđenim licima i zaposlenicima, o pogodnostima i mjerama disciplinskog kažnjavanja i slično), podatke o fizičkom i psihičkom stanju osuđenog lica, podatke o ranijoj osuđivanosti (za koja krivična djela je osuđen i na koju krivičnu sankciju i da li je kazna i druga krivičnopravna sankcija izvršena), podatke o naknadi ili umanjeњу štete prouzrokovane krivičnim djelom i o oduzimanju imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom, podatak da li se protiv osuđenog lica vodi krivični postupak za drugo krivično djelo, obrazloženo mišljenje Ustanove o pomilovanju i suda koji je vodio prvostepeni krivični postupak iz člana 12. stav 2. ovog zakona. Sastavni dio izvještaja iz stava 1. ovog člana čini obrazložen prijedlog Komisije o podnesenoj molbi.

Članom 17. se propisuje pravo na naknadu članova Komisije za njihov rad, s tim da član Komisije iz Ministarstva pravo na naknadu ostvaruje u skladu sa propisima kojima se regulišu plate i naknade zaposlenih u organima uprave Republike Srpske.

Članom 18. se propisuje da Ministarstvo predsjedniku Republike dostavlja molbu za pomilovanje zajedno sa izvještajem.

Članom 19. se propisuje da odluka o pomilovanju sadrži oblik pomilovanja koji se daje, ime i prezime, imena roditelja, državljanstvo, datum i mjesto rođenja lica na koje se odluka odnosi, podatke o sudskoj odluci (naziv suda koji je donio sudsku odluku, broj sudske odluke i godinu pravosnažnosti sudske odluke, koja je krivična sankcija izrečena, naziv krivičnog djela i član zakona koji ga propisuje) kao i mišljenje suda koji je vodio prvostepeni krivični postupak, mišljenje Ustanove kao i prijedlog Komisije. Odluka se objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srpske“ i stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja.

Članom 20. se propisuje da se odluka posredstvom Ministarstva dostavlja licu na koje se odnosi, a o odluci Ministarstvo obavještava podnosioca molbe, sud koji je vodio prvostepeni krivični postupak i Ustanovu.

Članom 21. se propisuje da predsjednik Republike Narodnoj skupštini Republike Srpske dostavlja informaciju o odlukama o pomilovanju donesenim tokom prethodne kalendarske godine. Informacija se dostavlja najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu, a sadrži broj i oblik datih pomilovanja, zakonske nazive krivičnih djela za koja su pomilovanja data kao i mišljenje suda koji je vodio prvostepeni krivični postupak, Ustanove, kao i prijedlog Komisije.

Čl. 22. i 23. propisuju se prelazne i završne odredbe.

VI PROCJENA UTICAJA ZAKONA, DRUGIH PROPISA I OPŠTIH AKATA NA UVOĐENJE NOVIH, IZMJENU ILI UKIDANJE POSTOJEĆIH FORMALNOSTI KOJE OPTEREĆUJU PRIVREDNO POSLOVANJE

Prema Mišljenju Ministarstva privrede i preduzetništva, broj: 18.06-020-3126/24 od 2. decembra 2024. godine, uvidom u Nacrt zakona o pomilovanju i Obrazac 1. procjene uticaja zakona, Ministarstvo privrede i preduzetništva konstatuje da je obrađivač sproveo sljedeće metodološke korake procjene uticaja propisa:

Nacrt zakona predviđen je Planom rada Narodne skupštine Republike Srpske i Planom rada Vlade Republike Srpske za 2024. godinu.

U vezi s problemom koji se želi riješiti, obrađivač navodi da je važeći Zakon o pomilovanju donesen 2006. godine, te da ga je potrebno uskladiti sa izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Republike Srpske iz 2021. godine i sa Zakonom o izvršenju krivičnih i prekršajnih sankcija Republike Srpske. Navedenim zakonima regulišu se pitanja koja su značajna i sa aspekta ovog nacrta zakona, kao što su: kazna doživotnog zatvora i posebni uslovi za davanje pomilovanje u slučaju izricanja ove vrste kazne, te uslovi, postupak i pravni akt kojim se zatvorenici, u slučaju pomilovanja, otpuštaju iz ustanove za izvršenje krivičnih i prekršajnih sankcija. Pored navedenog, obrađivač zakona ističe da je bilo potrebno novelirati izmjene odredbi koje se odnose na imenovanje članova Komisije za pomilovanje, kao i način funkcionisanja Komisije, odnosno plaćanje naknade za rad u Komisiji, s obzirom da ove odredbe nisu bile regulisane zakonskim tekstom već Poslovníkom o radu Komisije. Iz gore nabrojanih razloga pristupilo se izradi Nacrta zakona o pomilovanju.

Cilj donošenja Nacrta zakona je njegovo usklađivanje sa izmjenama odgovarajućih odredaba Krivičnog zakonika Republike Srpske i Zakona o izvršenju krivičnih i prekršajnih sankcija Republike Srpske. Kao posebni cilj, obrađivač navodi efikasnije postupanje po molbama za pomilovanje.

Kod utvrđivanja opcija za postizanje ciljeva i njihove analize, utvrđeno je da se cilj može postići jedino regulatornom mjerom.

U vezi sa uticajem na javne budžete, obrađivač navodi da Nacrt zakona predviđa da pojedinačne naknade za rad u Komisiji za pomilovanje ne mogu preći iznos od 1/3 prosječne bruto plate ostvarene u Republici Srpskoj za protekli mjesec, ali da navedeno neće imati dodatnih uticaja na budžet Republike Srpske, budući da su i u prethodnom periodu, naknade za rad Komisiji redovno isplaćivane po rješenju ministra pravde u skladu sa Poslovníkom o radu Komisije za pomilovanje.

U vezi sa uticajem na poslovanje, utvrđeno je da Nacrt neće imati uticaja na poslovanje.

Nacrtom zakona nisu propisane formalnosti za građane i poslovni sektor.

U vezi sa socijalnim uticajem, obrađivač navodi da će se Nacrtom zakona omogućiti jednak tretman svih pravosnažno osuđenim lica, u pogledu ostvarivanja prava na podnošenje molbe za pomilovanje.

U vezi sa uticajem na životnu sredinu, utvrđeno je da Nacrt nema uticaja na životnu sredinu.

U pogledu ostalih metodoloških koraka procjene uticaja propisa, utvrđeno je da su obavljene konsultacije sa predstavnicima Službe predsjednika Republike Srpske, Ministarstva unutrašnjih poslova i akademske zajednice. Obrađivač navodi da su opravdani prijedlozi, sugestije i komentari uticali na konačan tekst Nacrta zakona, te da će Nacrt biti objavljen na internet stranici Ministarstva pravde.

Kada je u pitanju praćenje sprovođenja propisa, obrađivač ističe da su za primjenu zakona nadležni Ministarstvo pravde i Služba predsjednika Republike Srpske, a da će broj pozitivno riješenih molbi za pomilovanje i broj odluka o pomilovanju koje se objavljuju u „Službenom glasniku Republike Srpske“ predstavljati pokazatelj na osnovu koga će se vrednovati efekti primjene zakona. Obrađivač posebno ističe da se Nacrtom zakona Služba predsjednika Republike Srpske obavezuje da jednom godišnje podnosi izvještaj o broju odluka o pomilovanju Narodnoj skupštini Republike Srpske.

Ministarstvo privrede i preduzetništva utvrdilo je da je obrađivač, prilikom sprovođenja procjene uticaja propisa, postupio u skladu sa Odlukom o procjeni uticaja propisa.

VII UČEŠĆE JAVNOSTI I KONSULTACIJE U IZRADI ZAKONA

U skladu sa članom 36. stav 1. tačka 9) Poslovnika o radu Vlade Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 123/18) i Smjernicama za konsultacije u izradi propisa i drugih opštih akata („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 86/22), obrađivač Nacrta utvrdio je da je ovaj zakon od interesa za javnost.

Zakon je objavljen na internet stranici (www.vladars.net).

VIII FINANSIJSKA SREDSTVA I EKONOMSKA OPRAVDANOST DONOŠENJA ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna sredstva iz budžeta Republike Srpske.